

แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) ประจำปี 2569

หน่วยงาน : สถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านสองแคว จังหวัดพิษณุโลก

ชื่อองค์ความรู้ : เรื่อง แนวทางในการถอดบทเรียนการทำงาน

ความสอดคล้องกับแผนการจัดการความรู้ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2569)

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : พัฒนาระบบข้อมูลและบริหารองค์กร อย่างมีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์ 5.2 : บริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ให้มีสมรรถนะสูง เชี่ยวชาญ ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ที่	ขั้นตอน	กิจกรรม/วิธีการ	ระยะเวลา	ผลผลิต/เป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ
1	<p>คิด</p> <p>เหตุผลและความจำเป็นที่คัดเลือกองค์ความรู้เรื่อง "แนวทางในการถอดบทเรียนการทำงาน" มาจัดทำกระบวนการจัดการความรู้ เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการทำงานอย่างยั่งยืน โดยมีเหตุผลและความจำเป็นหลัก เป็นสิ่งสำคัญในการเปลี่ยน "ประสบการณ์ส่วนบุคคล" ให้เป็น "ความรู้ขององค์กร ดังนี้-</p> <p>1. ป้องกันความผิดพลาดซ้ำ ช่วยให้ทีมงานได้รับรู้ถึงปัญหาและอุปสรรคที่เคยเกิดขึ้นในอดีต รวมถึงแนวทางการแก้ไขที่ได้ผล เพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำอีกในการดำเนินงานครั้งต่อไป</p> <p>2. การจัดการความรู้ เป็นเครื่องมือสำคัญในการสกัดความรู้ที่อยู่ในตัวบุคคล ออกมาเป็นความรู้ที่ชัดเจน ในรูปแบบคู่มือ ทำให้ความรู้ไม่สูญหายไปเมื่อมีบุคลากรลาออกหรือเกษียณอายุ</p>	<p>1. กิจกรรมก่อนเริ่มปฏิบัติงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเตรียมความพร้อมโดยเรียนรู้จากประสบการณ์เดิมของบุคลากรในหน่วยงาน - ประสบการณ์ในงานลักษณะเดียวกัน มาแลกเปลี่ยนเทคนิค หรือบอกเล่าความผิดพลาดที่เคยเจอ เพื่อป้องกันไม่ให้เราเดินซ้ำรอยเดิม - การประชุม ก่อนเริ่มงานเพื่อตั้งเป้าหมาย เราคาดหวังอะไรจากการทำงาน <p>กิจกรรม/โครงการ และ อุปสรรค ที่อาจจะเจอมีอะไรบ้าง</p> <p>2. กิจกรรมระหว่างปฏิบัติงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การปรับปรุงงานให้ดีขึ้นทันที ในขณะที่กิจกรรม/โครงการ ยังดำเนินการทบทวนสิ่งที่กำลังทำอยู่หน้างาน เพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและปรับเปลี่ยนวิธีการให้เหมาะสมกับสถานการณ์จริง 	มี.ค. 2569	องค์ความรู้ "เรื่อง แนวทางในการถอดบทเรียนการทำงาน"	บุคลากรของสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านสองแคว จังหวัดพิษณุโลก	กลุ่มงานสังคมสงเคราะห์

ที่	ขั้นตอน	กิจกรรม/วิธีการ	ระยะเวลา	ผลผลิต/เป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ
	<p>3. มาตรฐานการปฏิบัติงาน ช่วยสร้างมาตรฐาน และแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ทำให้มั่นใจได้ว่าการทำงานในอนาคตจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับนโยบายขององค์กร</p> <p>4. การเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การถอดบทเรียนช่วยให้เห็น"ปัจจัยความสำเร็จ" และ "ข้อควรระวัง" ทำให้สามารถนำไปปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดียิ่งขึ้นได้ทันทีหลังจบโครงการ</p> <p>5. สร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างทีมงาน ช่วยสร้างทัศนคติที่เปิดกว้างและพร้อมจะเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น</p> <p>6. ใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารและฝึกอบรม คู่มือที่สรุปจากบทเรียนจริงจะเป็นสื่อการสอนที่ดีเยี่ยมสำหรับพนักงานใหม่ ช่วยให้เข้าใจบริบทและวิธีการทำงานที่ถูกต้องได้รวดเร็วยิ่งขึ้น</p> <p>สรุปได้ว่า การถอดบทเรียนการทำงาน คือ การเปิดโอกาสให้บุคลากรในองค์กร ได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน สร้างความเข้าใจและตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของกันและกัน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ เมื่อองค์กรมีกระบวนการถอดบทเรียนที่เข้มแข็ง จะทำให้เกิดการพัฒนาการทำงาน</p>	<p>- บุคลากร มีการพูดคุยกันอย่างไม่เป็นทางการ ในบรรยากาศผ่อนคลาย แสร้งปัญหาหรือแนวคิดใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างทำงาน เพื่อคัดเลือกองค์ความรู้</p>				

ที่	ขั้นตอน	กิจกรรม/วิธีการ	ระยะเวลา	ผลผลิต/เป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ
	อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน					
2	ค้น/สร้าง 1. การค้นหาและรวบรวมข้อมูล 2. การวิเคราะห์และกลั่นกรอง 3. การจัดทำให้เป็นระบบ	1. การค้นหาและรวบรวมข้อมูล เริ่มต้นจากแหล่งความรู้ที่อยู่ในตัวบุคคลและในเอกสาร - การถอดบทเรียนจากคน: ใช้เครื่องมือเช่น AAR (After Action Review) เพื่อทบทวนสิ่งที่เกิดขึ้นจริงเปรียบเทียบกับเป้าหมาย หรือการสัมภาษณ์เจาะลึกเพื่อดึงเทคนิคเฉพาะตัว - การรวบรวมจากเอกสาร: คัดกรองจากรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน บันทึกปัญหาอุปสรรค และแนวทางการแก้ไขที่เคยทำไว้สรุปผล สร้างความเข้าใจร่วมกันในทีมว่า "อะไรคือปัจจัยความสำเร็จ" และ "อะไรคือข้อควรระวัง" 2. การวิเคราะห์และกลั่นกรอง ข้อมูลที่รวบรวมได้ต้องผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง - ตรวจสอบ โดยการเทียบเคียงข้อเท็จจริงว่าสิ่งที่เรียนรู้มาสามารถนำไปทำซ้ำได้จริงหรือไม่ - สรุปประเด็น และนำไปปรับปรุง	มี.ค. 2569	มีร่างชุดองค์ความรู้เรื่องแนวทางในการถอดบทเรียนการทำงาน	บุคลากรของสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพบ้านสองแคว จังหวัดพิษณุโลก	กลุ่มงานสังคมสงเคราะห์

ที่	ขั้นตอน	กิจกรรม/วิธีการ	ระยะเวลา	ผลผลิต/เป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ
		<p>3. การจัดทำให้เป็นระบบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - โดยการนำผลการวิเคราะห์มาจัดเก็บเพื่อให้เข้าถึงได้ง่ายและยั่งยืน - จัดทำเป็นคู่มือการปฏิบัติงานหรือคู่มืออ้างอิง สำหรับบุคลากร - คลังความรู้ บันทึกในรูปแบบดิจิทัลหรือแอปพลิเคชันจัดการความรู้ 				
3	<p>เข้าถึง/แบ่งปัน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2. จัดทำแบบประเมินความรู้ 3. สรุปผลการเรียนรู้และข้อคิดเห็น 4. ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง 	<p>การเข้าถึง/แบ่งปัน</p> <p>โดยผ่านกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ขั้นตอนการเตรียมการ <ul style="list-style-type: none"> - กำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ว่าต้องการแลกเปลี่ยนความรู้ในเรื่องใด และคาดหวังผลลัพธ์อย่างไร - คัดเลือกประเด็นและผู้ถ่ายทอด เลือกหัวข้อที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และเชิญผู้ที่มีประสบการณ์หรือความเชี่ยวชาญในด้านนั้นๆ มาเป็นผู้แบ่งปัน 2. วิธีการและรูปแบบกิจกรรม <p>มี 2 รูปแบบ คือ</p> <p>(1) ให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน เล่าถึงประสบการณ์การทำงานที่ประสบความสำเร็จ อุปสรรคที่เจอ และวิธีแก้ปัญหา</p>	<p>เม.ย.-พ.ค. 2569</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร้อยละ 70 ของผู้เข้าร่วมเรียนรู้ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการถอดบทเรียนการทำงานผ่านเกณฑ์ที่กำหนด (มากกว่าร้อยละ 60) 2. สรุปข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากการแบ่งปันความรู้ 	<p>บุคลากรของสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ บ้านสองแคว จังหวัดพิษณุโลก</p>	<p>กลุ่มงานสังคมสงเคราะห์</p>

ที่	ขั้นตอน	กิจกรรม/วิธีการ	ระยะเวลา	ผลผลิต/เป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ
		<p>เริ่มจากให้แต่ละคนคิด แล้วจับคู่ แลกเปลี่ยนกันก่อนจะนำเสนอต่อกลุ่มใหญ่</p> <p>(2) เวทีเสวนา ให้บุคลากรแต่ละกลุ่ม/ฝ่าย พุดคุยและแลกเปลี่ยนความรู้ ในเรื่องเดียวกัน มีการบันทึกและสรุปองค์ความรู้ ประเด็นสำคัญที่ได้จากการแลกเปลี่ยน เพื่อนำไปจัดทำเป็นฐานความรู้หรือ "คู่มือแนวทางในการถอดบทเรียนการทำงาน"</p>				
4	<p>ปรับปรุง/เผยแพร่</p> <ul style="list-style-type: none"> - นำชุดความรู้มาปรับปรุง ให้สมบูรณ์พร้อมใช้งาน - นำไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นำชุดองค์ความรู้ที่ปรับปรุงแล้วพร้อมใช้งาน นำไปจัดทำเป็นฐานความรู้หรือ "คู่มือแนวทางในการถอดบทเรียนการทำงาน" 2. นำไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้บุคลากร ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ที่มีความสนใจ รับทราบ โดยผ่านช่องทาง ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> (1) การประชุมประจำเดือนของหน่วยงาน (2) ทาง Line ของหน่วยงาน 	ม.ย.- ก.ค. 2569	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีชุดความรู้เรื่องแนวทางในการถอดบทเรียนการทำงาน 2. นำไปเผยแพร่ 	<p>บุคลากรของสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ บ้านสองแคว จังหวัดพิษณุโลก</p>	<p>กลุ่มงานสังคมสงเคราะห์</p>

ผลที่คาดว่าจะได้รับ :

1. มีชุดคู่มือความรู้ เรื่อง “แนวทางในการถอดบทเรียนการทำงาน”
2. สามารถนำแนวทางการถอดบทเรียนไปปรับปรุงกระบวนการงานหรือโครงการที่มีความซับซ้อน เพื่อลดความผิดพลาดและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานครั้งต่อไป
3. ลดขั้นตอนและมีมาตรฐานการทำงานที่ชัดเจน

ผู้จัดทำ :

ลงชื่อ

(นางสาวพัทธยา เนตรธรรานนท์)

นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการสถานคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ

บ้านสองแคว จังหวัดพิษณุโลก

ผู้ควบคุมและกำกับดูแล :

ลงชื่อ

(นางพรนิภา มาลีรังสี)

รองอธิบดีกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

ผู้อำนวยการบริหารความรู้

ผู้ให้ความเห็นชอบ :

ลงชื่อ

(นางจตุพร โรจนพานิช)

อธิบดีกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว